

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De In Integrvm Restitione. Titulus XLI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

axatione iudicis premissa, & secuto petentis iuramento fit condemnatio, c. super eo, extr. eod.

Si interesse proficiscitur ex maleficio, id probatur per iusurandum: si autem ex contractu tunc per testes probandum est, c. in primis, 2. q. 1.

DE IN INTEGRVM RE- stitutione.

Titulus XLI.

Continuatio.

Ecclēsia, si grauitē læsa fuerit, nec ordinariū iuris remedium, ad corrigendum, vel emendandum id, quod gestum, vel recuperandum quod amissum est, cōpetat, iudicis officio extraordinariē, exemplo minorum ad quadrienniū in integrum restituitur.

Quid est in integrum Restitutio?

In integrum restitutio est, extraordinarium iuris remedium, quo Ecclesia, vel alij (quibus leges vel Canones restitutionis beneficium, ob iustam causam, non inuident,) læsi & decepti, officio iudicis ordinarij, vel alterius causę cognitionem habentis, in eum statum, in quo erant ante læsionem, reducuntur, 2. q. 3. in fin. & l. 1. C. de sententiam passis.

Quotuplex Restitutio?

Restitutiones varię sunt: Vel enim sunt minorum vel maiorū, iure minorū cōsentur Ecclesia

& Respublica, quæ, sicuti minor, postquam excessit 25. annos, si petat restitui, vsque ad quadriennium, in his, in quibus læsus fuit, infra 25. annos, restituitur. Sic & Ecclesia, & Respublica, ad quadriennium restitutionis beneficio gaudent, ubicunque leduntur, à tempore læsionis computandum, l. respublica, C. quibus ex causis maiores in integrum, & c. gl. in c. 1. in ver. iure minoris, & c. auditis, extr. eod. c. quid ergo, 23. quæst. 4. c. ius publicum, dist. 1. Maiores autem, si quid, vel dolo aduersarij, vel per metum cõpulsij perdididerunt, vel propter iustam absentiam, vel ex probabili & iusto errore, vel ex alia legitima causa, quæ reprehendi non possit, læsi sunt, restituitur, tot. tit. extr. quod vi metusq; causa.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens est, Episcopus, Potestas. Alij etiam minores ordinarij, contentiosam iurisdictionem habentes, qui præsunt vniuersitati, & administrationem cum iurisdictione habent, c. de persona, 11. quæst. 1. l. 1. §. vlt. ff. de postul. l. fin. C. vbi & apud quos, & c. Etiam Delegatus: quia & hic de causa restitutionis cognoscere potest, distinctione tamen seruata, quam ponit Gregorius IX. in c. causa restitutionis, extr. eod. Inquit enim: Causa restitutionis in integrum, coram iudicibus ordinarijs administrationem habentibus, vel Delegatis ab eis, tractari poterit, & finiri: siue hoc ipsis Delegatis specialiter demandatum fuerit, siue in commisso eis negotio cõtingat incidere huiusmodi quæstionem. Delegati verò ab
ordi

ordinarijs, qui administrationem non habēt, sed tantummodò facultatem iudicandi, seu arbitri, de hac causa cognoscere nequeūt, nisi coram eis mota fuerit incidenter.

Qui sunt Ordinarij administrationem non habentes?

Ordinarij administrationem non habentes dicuntur, quibus Imperator indulget, quòd causas possint audire, definire, & iurisdictionem voluntariam per totum Imperiū exercere, qui honorem & dignitatem habent, sed nō administrationem commissam, quorum etiam potest iurisdictione prorogari, l. 1. & 2. ff. de iureiur. l. rem non nouam, C. de iud. per Hostiens. extr. eod. §. à qua facienda.

Quæ Materia?

Materia est, res magni momenti, vt causa matrimonialis, liberalis, criminalis, vel ciuilis: siquidem propter satis minimam rem, vel summam, si maiori rei, vel summæ præiudicetur, postulans restitui in integrum non auditur, l. scio, & l. penult. ff. eod. c. causa restitutionis, §. in matrimoniali, extr. eod.

Restituitur etiam Ecclesia & minor, quotiescunque in iudiciario processu læsi fuerint, contra condemnationem factam, ob contumaciam, contra omissionem probationis, allegationis, vel eorum, quæ faciunt ad instructionem causæ: & hoc non solum in damno, verum etiam in lucro, contra iuramenti delationem, vel relationē, & confessionem, vel si quid procurator ex neglectu officij quid malè gessit, cōtra sententiam,

omissam appellationem, contractus & præscriptiones iure ciuili inductas, vt notat gl. in c. auditis, extr. eod.

Quæ Forma?

Forma est, vt intra quadriennium continuum, à tempore læsionis computandum, pro restitutione facièda imploretur iudicis officium, apud Ordinarium illius, cõtra quem petitur, iuxta solennium iudiciorum obseruationem, præmissa citatione & litis contestatione, causæq; cognitione, & probatione læsionis facta, minor & Ecclesia, vel qui his, quo ad hoc restitutionis beneficium comparantur, in eum statum, in quo, ante læsionem erant, restituantur, tot. tit. C. vbi, & apud quem, l. in cause, §. 1. & l. 3. ff. eod. l. superuacuum, C. de temporibus in integ. rest. c. tum ex literis, in verb. officium, extr. eod. Spec. de integ. rest. §. 1. nu. 3. Bal. in l. minor, ff. de minor.

Quæ causa Impulsiva?

Causa impulsiva est, vtilitas, æquitas, & necessitas. Quia hoc extraordinariũ restitutionis beneficium datur, cùm alia actio nõ competit, vel competit quidẽ, sed publicè expedit, vt læso pluribus iuris remedijs succurratur, l. 1. & l. diuus, ff. eod.

Quis Finis?

Finis est, ne minores, Ecclesia, Respublica, maiores, & quiuis alij, qui ex legitima causa restituantur, immeriti, rerum suarum damnum, quo se extricare non possunt, faciant. Cùm æquitati consentaneum sit, Ecclesiam ab omnibus incommoditati-

moditatibus illam seruari, & deceptis sine culpa sua, maximè si fraus aduersarij interuenerit, per in integrum restitutionis beneficium, subueniri, l. diuus, ff. eod. l. minoribus, ff. de minor. c. satis peruersum, dist. 56. & c. cognoscentes, extr. de constitut.

Quis Effectus?

Effectus est, vt quilibet ius suum saluum habeat, scilicet, tam is qui restituitur, quàm alius, contra quem restitutio fieri postulatur, & æqualitas, quoad fieri possit, seruetur. Nec enim equum esset, vt Ecclesia, minor, vel quicumque alius, qui restitutionis beneficio gaudet, locupletaretur cùm alterius iactura: imò ab hoc Ecclesia abhorret, c. generalis, dist. 54. cap. suam, extr. de pœnis, l. nam hoc natura, ff. de cond. indeb. l. vni. C. de reputat. l. ait prætor, l. quod si minor, l. etiam, l. tutor, l. si iudex, ff. eod.

Quæ Cognata?

Cognata sunt, actio rescissoria, actio de dolo, beneficium legis 2. C. de rescin. venditione, c. reintegranda, nullitatis quæstiones, actio negotiorum gestorum: & omnia edicta vel interdicta restitutoria.

Quæ Pugnancia?

Pugnancia sunt, damnum non culpa aduersarij, sed euentu & casu illatum, defectus probanda læsionis, lapsus legibus præscripti temporis petendæ restitutionis, dolus, delictum, sacramentum, seu iuramentum eius, qui se restitui petit, &c.

AXIO-

Beneficium restitutionis ex quacung³ causa competens, ad heredem transmittitur, l. ex persona, C. de tempor. rest. in integr.

Si petitur dilatio, qua metas restitutionis excedit, tam Actori quam Reo conceditur, poterit tamen Actor vii dilatione Reo concessa, l. petenda, C. de tempor. in integr.

Pro anno utili datur quadriennium continuum, ad implorandam restitutionem in integrum, ex quocung³ capite petatur, l. superuacua, C. eod.

Ecclesia laesa in probatione necessaria omissa, potest petere restitutionem in integrum, non obstante termino iuris probationis exclusae, & petere potest, non solum contra priuatum, sed etiam contra Ecclesiam, c. auditis, extr. eod.

Ecclesia censetur iure minoris, iure Reipubl. & iure Imperij, c. 1. extr. eod. cap. quid ergo, 23. quast. 4. c. duo, dist. 96.

Ecclesia generaliter restituitur, non solum cum de bonis diminuitur, sed etiam cum interest Ecclesiae, litibus & sumptibus non vexari, glos. in cap. ex literis, extr. eod.

In causa appellationis, iudex, altera parte absente, etiam lite non contestata, procedere potest, c. per tuas, & c. interposita, extr. de appell.

Differt appellatio à supplicatione: quòd, appellatione interposita, nihil est innouandū, sed, pendente supplicatione, mandatur sententia executioni, praestita cautione,

ne, quòd omnia restituat, si sententia fuerit retractata,
glos. in c. ex literis, extr. eod.

Petitio restitutionis in integrum contra sententiam,
suspendit regulariter executionem sententiae: nisi contra
petentem est praesumptio malitiae, quòd causa differendi
executionem hoc petat, c. suscitata, extr. eod.

Generale est, quòd quando quis ad aliquid in dubio
admittitur, semper prestare cautionem teneatur, d. c. su-
sцитata, & ibi gl. extr. eod.

Quòd vna via prohibetur, alia non debet cõcedi, fal-
lit, in c. tua, extr. de procurat. & c. constitutus, extr.
eod.

Quicquid habet vxor totum praesumitur de bonis ef-
se mariti, gl. in c. constitutus, extr. eod.

Filius in potestate patris constitutus, alienare, vel a-
liàs disponere de rebus suis non potest, glos. c. constitutus,
extr. eod.

Tutor vel curator alienare rem minoris absq; pra-
toria auctoritate non possunt, gl. d. c. constitutus.

Quae de nouo emergunt, nouo auxilio indigent, c. fin.
extr. eod.

Propter nouas defensiones, petens restitutionem i-
terum auditur. Noua autem defensiones dicuntur si-
ue tempore primo petita restitutionis fuerint: sed non
allegata, quoniam occulta: siue postea emerferint, & c.
gl. in c. fin. extr. eod.

Restitutio denegata Ecclesiae, vlteriùs sibi non con-
ceditur, nisi ex noua causa: restituitur tamen ad ap-
pellandum à sententia denegationis, cap. beneficio, extr.
eod.